

TUNTOSARVI

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestölehti

4
2016

Aune Ihalainen (Kulmala) 90 vuotta
Seppo Jurvasen poismeno yllätti

Sisältö

Pääkirjoitus: Pienestä voi kasvaa suurta.....	3
Kosketus kuurosokeisiin on jo lapsuudenkodin perintöä.....	4
Aune Ihalaisen 90 vuotta on nyt kansien välissä.....	8
Uusi, rikkaampi äänimaailma.....	10
Seppo Jurvasen poismeno yllätti.....	12
Ylös, ulos ja lenkille!.....	15
Muut järjestöt.....	16
Oma järjestö.....	16
Ilmoitukset.....	19

Kannen kuvassa **Aune Kulmala** os. **Ihalainen** pitelee käsissään Vuoden Yrjö -kunniakirjaa. Keski-Suomen Näkövammaiset ry on myöntänyt sosiaalineuvos **Yrjö Savolaisen** mukaan nimetyn Vuoden Yrjö -kunnianosoituksen vuodesta 1992. Aune Kulmalaa kunnia kohtasi vuonna 2006. Kuva: **Tuija Wetterstrand** (2014).

Seuraava Tuntosarvi ilmestyy viikolla 21, 27.5. mennessä. Muistathan, että Tuntosarvi ottaa edelleen mielellään vastaan juttutarjouksia, mutta juttujen kirjoittaminen on vapaaehtoistyötä ja niistä ei enää makseta palkkioita.

TUNTOSARVI
42. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry.

Taitto
Tuija Wetterstrand

Päätoimittaja
tiedottaja Tuija Wetterstrand,
p. 040 753 2026, s-posti:
tiedotus@kuurosokeat.fi.

Viestinnän yhteistyöryhmä 2016:
Yhdistyksen hallituksen edustajat:
Esko Jäntti (pj) ja Sanna Paasonen.
Työntekijöiden edustajat: Jaakko Evonen, Merja Kovanen, Kai Leinonen ja Tuija Wetterstrand. Yhteinen sähköposti: viestintaryhma@kuurosokeat.fi

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille ilmainen. 12 numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä ja sähköisenä Luetusohjelmassa.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
Suomen Kuurosokeat ry, PL 40, 00030 IIRIS, p. 040 778 0299, s-posti:kuurosokeat@kuurosokeat.fi. Toimiston aukioloaika ma-pe klo 8.00–15.45.

Painopaikka
Grano Kuopio

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Pienestä voi kasvaa suurta

1 5, 25, 40 onnenumeroita? Ehkä niitäkin. Ne ovat tämän vuoden kommunikaatiotyön juhlavuosia.

Kommunikaatiopalvelut aloitti 15 vuotta sitten viisivuotisella projektilla. Muistan, miten tein ehdotuksen Suomen Kuurosokeat ry:n hallitukselle kommunikaatioyksikön perustamisesta Helsinkiin. Samaan aikaan yhdistyksessä tehtiin toinenkin ehdotus asiasta. Suunnitelmat yhdistettiin ja RAY antoi viisivuotiselle kommunikaatioprojektille avustuksen. Työkenttänä oli koko Suomi. Saan kiittää lehtori **Pirkko Mikkosta** Kuopion tulkikoulutuksesta, joka lähetti minulle tiedon avoimesta työpaikasta.

25 vuotta on kulunut siitä tilanteesta, missä jaoimme ensi kertaa mieheni **Russ Palmerin** kanssa tunnetiloja ja toimintoja tietoisesti kosketuksen avulla. Se oli alkuna haptiisien kehittämistyölle. 40 vuotta sitten aloitin vapaaehtoisena työntekijänä Vaasan kuurojen yhdistyksessä. Siellä tutustuin kahteen taktiiliin viittomakieliseen sisareen, joille usein tulkasin yhtä aikaa muiden viittomista.

Olen iloinen siitä että RAY on nähnyt kommunikaatiopalveluiden opetuksen ja tutkimuksen työn tärkeyden ja laajuuden, ja tukee sitä. 15 vuo-

dessa on tehty iso pohjustyö. Yhden henkilön palkalla ja kuurosokeiden kommunikaatiokouluttajien tuella olemme saaneet aikaan kehittämistä, tutkimusta ja laajaa verkostoitumista. Tällä hetkellä pystymme tarjoamaan tietotaitoamme myös muille asiakasryhmille, kuin kuurosokeille. Helsingin yliopisto on ottanut kosketusviestit eli haptiisit yhdeksi tutkimuskohteeksi, ja järjestää teemasta ensimmäisen seminaarin keväällä. Eri oppilaitokset ja Kela ovat ottaneet opinto-ohjelmiinsa ja tulkituksen osa-alueisiin kuurosokeiden erilaiset kommunikaatiomenetelmät. Verkostoituminen laajenee entisestään muiden sisarorganisaatioiden kanssa tulevina vuosina - rahoittajakin tukee tätä toimintaa.

Työtä tehdessäni yritän pitää mielessäni, mitä varten yhdistys aikoo perustettiin: tukemaan ennen kaikkea kaikista haastavimmin tietoa saavien eli taktiilien kuurosokeiden arkea. Tavoitteeni on tuoda opetusta lähelle kuurosokean ja hänen lähipiirinsä kotia, jolloin mahdollisimman monella olisi mahdollista osallistua opetukseen. Lisäksi elän ja koen opettamaani myös omassa arjessani.

Riitta Lahtinen, KT
Kommunikaatiopäällikkö ◆

Kosketus kuurosokeisiin on jo lapsuudenkodin perintöä

Kuva: Kalle Kiviniemi / Suomen Kuurosokeat ry

Riitta Lahtisen 40 vuotta sitten alkanut työ kuurosokeiden kommunikation parissa poiki matkan varrella myös väitöskirjan v. 2008. Tuore kasvatustieteiden tohtori ottaa onnittelut vastaan nykyiseltä puheenjohtajalta Tuula Hartikaiselta, taustalla-toiminnanjohtaja Kai Leinonen.

Teksti: Tuija Wetterstrand

Kun Pyhäjärvellä sotien jälkeen järjestettiin kirkkopäivät, haki **Riitta Lahtisen** isoisä hevoskyydillä kuurojenpappi **Lauri Paunun** asemalta ja vei kirkkoon. Kyydissä oli myös Riitan noin kymmenvuotias äiti, joka salaa hiipi kirkkoon katsomaan viittomakielistä toimitusta.

- Äitini oli aina kiinnostunut viittomakielestä ja olisi hirveästi halunnut opiskella sitä, mutta ei koskaan saanut siihen mahdollisuutta. Minä tavallaan täytin hänen unelmansa, Riitta toteaa.

Riitta Lahtinen muistaa elävästi, kuinka äiti luki kuusivuotiaalle Riitalle ja vuotta nuoremmalle pikkusiskolle **Merjalle** kirjaa **Helen Kellerin** elämästä. Kohtaus, missä Helen Kellerin opettaja **Anne Sullivan** sormittaa kaivolla sanan ”vesi” pienen Helenin kämmeneen ja tämä ymmärtää sanan ja asian yhteyden, teki Riittaan niin valtavan vaikutuksen, että hän purskahti itkuun. Kymmenen ikäisenä hän jo ilmoitti, että alkaa isona kuurosokeiden opettajaksi. Siitä ei kulunut kuin neljä vuotta, kun äiti huomasi lehdessä ilmoituksen, että

Lauri Paunun poika **Juha Paunu** tulee pitämään viikon mittaisen viittomakielen kesäkurssin Vaasaan ja mainitsi kurssista tyttärelleen.

- Soitin heti kurssin järjestäjälle ja ilmoitin haluavani kurssille. Minulle kuitenkin sanottiin, että kurssille ei oteta alle 16-vuotiaita. Soitin saman tien Juha Paunulle ja pyysin, että pääsisin vaikka oven pieleen seuraamaan opetusta. Vannoin, että minusta ei ole mitään vaivaa. Juha Paunu ilmoitti, että koska olin noin kiinnostunut viittomakielestä, niin hän ottaa minut kurssille alaikäisyydestäni huolimatta.

Kurssi pidettiin kesällä 1976, tasan 40 vuotta sitten ja toimi alkusysäyksenä elämän mittaiselle uralle kuurosokeiden kommunikaation parissa. Heti kurssin jälkeen Riitta Lahtinen ilmoittautui vapaaehtoiseksi kuurojen lasten kesäleirille oppiakseen lisää viittomakieltä. Syksyllä hän aloitti vapaaehtoisena työntekijänä Vaasan kuurojen kerhossa, jossa kävivät myös taktiilit viittomakieliset sisarukset **Elsa** ja **Ester Nyman**.

- Kerhon vetäjä, kuurojen diakonisassa **Airi Rissanen** näytti kuinka sisikosten kanssa viitotaan taktiilisti ja kehotti minua yrittämään perässä. Opin pian viittomaan kaksikätesesti. Toinen siskoista oli vasemmassa

kädessä ja toinen oikeassa, Riitta kertoo.

- Maailma muuttuu, tuohon aikaan ”tulkilla” oli kaksi kuurosokeaa asiakasta, nykyään kuurosokealla on kaksi tulkia!

Riitta Lahtinen muistelee lämmöllä vierailuja Nymanin sisarusten vaatimattomaan, vailla mukavuuksia olevaan kotiin.

- Sisaruksista välittyi onnellisuus. He olivat itse kehittäneet itselleen toimivia arjen ratkaisuja, joita havainnoin mielenkiinnolla. Silloin ensimmäisen kerran jollain tasolla ymmärsin, että kuurosokeiden kommunikaation ratkaisut ovat löydettävissä heiltä itseltään. Mikään ulkopuolelta tuotu ei toimi, yhteisön sisällä on jo olemassa vastauksia, ne täytyy vain tuoda näkyväksi.

Riitan ensimmäistä viittomakielen kesäkurssia ja vapaaehtoistyön vuotta Vaasan kuurojen kerhossa seurasi toinen kesäkurssi, a-tason viittomakielen tutkinto ja toiminta vapaaehtoisena sekä Vaasan että Seinäjoen kuurojen kerhoissa, jonne isä kuskasi tyttärtään, jolla ei vielä itsellään ollut ikää ajokorttiin.

- Lukioikäisenä otin yhteyttä Suomen Kuurosokeat ry:hyn ja minulle

kerrottiin kuurosokeiden tukihenkilökoulutuksesta. Kurssi, jossa opettivat **Kaija Salekari** ja **Sointu Koskinen**, oli samalla kesäleiri kuurosokeille. Jokainen tukihenkilökoulutettava sai leirillä oman asiakkaan. Minä sain asiakkaakseni täysin taktiilin kuurosokean naisen Oulusta. Hän opetti minulle paljon. Uimaan mennessämme hän antoi 50 metriä pitkän köyden toisen pään minulle, toisen pään hän sitoi vyötärönsä ympärille. Hän kysyi mikä suunta ja lähti uimaan osoittamaani suuntaan. Jäin jännittyneenä seisomaan rantaviivalle, ja odotin mitä tapahtuu kun köysi kiristyy. Kun se kiristyi, kuurosokea nainen nosti keskellä järveä kätensä ylös, ja viitto minua kiristämään köyttä. Ajattelin, että tottakai! Miten muuten hän olisi tiennyt suunnan takaisin rannalle kuin siitä, että pidän köyden kireänä!

Saman tukihenkilön kanssa Riitta Lahtinen kertoo saaneensa ahaaelämyksen, kun leiriläisten kanssa oltiin kaupunkierroksella. Eräässä puistossa oli iso veistos, jota kuvailtiin asiakkaille mutta jatkettiin sitten matkaa. Riitan asiakas halusi kuitenkin itse tunnustella veistosta ja samaan siitä itsenäisesti kosketuksen kautta tietoa.

- Se oli minulle avain ympäristön hahmottamiseen kosketuksen avulla.

Kurssin jälkeen Riitta Lahtinen sai vakituiseksi tukihenkilöksi Vaasassa silloin asuneen **Suoma Isometsän**.

- Suoma opetti minulle viittomakielten saloja, mistä olen valtavan kiitollinen. Muistan, että keksin tapaamissamme erilaisia mahdollisuuksia kokea taidetta ja luontoa.

Lukion jälkeen Riitta Lahtinen opiskeli ensin sairaanhoitajaksi. Opiskelujen päätyttyä hän pääsi Vanhan Vaasan kriminaalimielisairaalan suljetulle osastolle sijaiseksi. Työhön kuului vankien käyttäytymisen havainnointi. Työ jatkui keikkatyönä sen jälkeenkin, kun Riitta muutti Kajaaniin opiskelemaan opettajankoulutuslaitokselle.

Koko opiskeluajan Riitta Lahtinen, k-tason viittomakielen tutkinnon suorittuaan, toimi myös tulkkina Suomen Kuurosokeat ry:n vuosikokouksissa sekä leireillä ja erilaisissa muissa tapahtumissa.

Kajaanin opiskeluvuosina Riitta etsi asuntoa sisarensa Merjan kanssa, joka myös opiskeli opettajaksi samaan aikaan. Siskokset kulkiivat omakotitalosta toiseen kysellen mahdollisuudesta vuokrata huone kahdelle. Eräässä talossa vanhempi nainen ilmoitti, että muuten kyllä, mutta hän ottaa vuokralaisiksi vain sairaanhoitajaopiskelijoita.

- Kerroin, että minä olen jo valmis sairaanhoitaja ja siskokin on opiskellut lastenhoitajan ammatin. Asia oli sillä selvä ja saimme huoneen vuokralle.

Samalla sulkeutui yksi iso ympyrä. Kävi ilmi, että vuokraemäntä oli kotoisin Pyhäjärveltä ja työskennellyt siellä Pekkala-nimisessä talossa. Pekkalan omistaa yhä edelleen Multalan suku. Multalan kolme siskoa, Kaija, Sirkka ja Riitta ovat tuttuja useille kuurosokeille. Kaija Salekari oli yhdistyksen toinen toiminnanjohtaja, **Sirkka Saarinen** opetti kotitaloutta entisessä Arlassa ja **Riitta Kuusi** vastaa kirkkohallituksessa viittomakielisestä työstä. He olivat tuolloin jo tuttuja myös Riitta Lahtiselle.

- Ihmeellisintä tässä kaikessa on se, että äitini perhe joutui sodan jälkeen lähtemään evakkoon kotoaan Karjalasta. Perhe ohjattiin väliaikaisesti asumaan juuri Pyhäjärvelle Pekkalan taloon! Asia selvisi minulle sen jälkeen kun olin aloittanut työni kuurosokeiden parissa. Kerroin äidilleni keihin olin tutustunut ja äitini muisti Multalan sisarukset.

Pyhäjärvellä oli sukujuurensa myös Arlan silloisella rehtorilla Jukka Ahollalla, joka myös oli sukua Multaloille.

Olleessaan jälleen kerran tulkkina

Suomen Kuurosokeat ry:n syyskokouksessa, Kaija Salekari tuli kertomaan Riitta Lahtiselle, että yhdistys oli hakenut rahaa Usher-projektille.

- Kaija kysyi, että jos rahoitus saadaan, niin olenko valmis ottamaan projektin vastuulleni. Opiskelin silloin neljättä vuotta opettajankoulutuslaitoksella ja olin päättänyt valmistua neljässä vuodessa kun yleensä opiskeluaika on viisi vuotta. Vastasin, että kyllä, mutta vasta juhannuksen jälkeen maanantaina, kun olen saanut tutkintopaperit.

- Joulun jälkeen tuli tieto rahoituksesta ja niin minä todella aloitin projektin vetäjänä juhannuksen jälkeisenä maanantaina, kun olin juuri viikonloppuna saanut vietyä muuttokuorman Kajaanista Vaasaan.

Riitta Lahtisen työhön kuului kartoittaa kaikki kuurojen koulut ja etsiä Usher-lapsia. Kolmivuotisen projektin päätteeksi julkaistiin kirja, joka käännettiin myös ruotsiksi. Ruotsin Örebrossa järjestettiin kuurosokeuskonferenssi, jonne Riitta kutsuttiin esittelemään Usher-projektin tuotoksia. Ruotsalaiset järjestäjät olivat sitä mieltä, että Riitta Lahtinen ja eräs Russ Palmer voisivat pitää esitelmänsä yhdessä.

Ja loppu on niin sanotusti historiaa.

Aune Ihalaisen 90 vuotta on nyt kansien välissä

Teksti: Tuija Wetterstrand

Totean suurella ilolla, että pala suomalaisen sosiaali- ja terveysalan ja erityisesti vammaisalan mikrohistoriaa on nyt ansiokkaasti kansien välissä. Pitelen käsissäni uunituoretta **Aune Ihalaisesta** kertovaa elämäkertaa, jonka on kirjoittanut hänen hyvä ystävänsä, **Raili Ojala-Signell**.

- Nykyään helposti unohtuu kaikki se, mille tämän päivän palvelut on rakennettu. Siksi historian tuntemus on tärkeää. Lukijan on hyvä tutustua siihen, millaista työnteko oli silloin, kun kuurojen työntekijöitä oli vain kourallinen, tulkkeina toimivat pääasiassa kuurojen omaiset ja kuurojen piti matkustaa hyvinkin etäältä varaamaan lääkärinaikaa puhelimitse tai saadakseen muuta tulkkipalvelua, Raili Ojala-Signell painottaa kirjansa esipuheessa.

Itse tapasin Aune Ihalaisen, joka avioiduttuaan on vuodesta 1982 käyttänyt sukunimeä **Kulmala**, kaksi vuotta sitten syksyllä hänen nykyisessä kodissaan Sastamalassa. Leskirouvan kodin muistoissa oli vahvasti esillä myös Afrikka, pe-

rustettiinhan Aune Ihalaisen aloitteesta Ambomaalle, nykyisen Namibian alueelle, sokeain koulu.

Suurimman ja raskaimman päivätyön Aune Ihalainen teki kuurojen saralla yksityisten kuurojen ja kuurosokeiden auttajana, palvelijana, tulkkina sekä väsymättömänä etujen ajajana. Monet vanhemman ja hieman nuoremman polven kuurosokeat muistavat hänen valtavan suuren työpanoksensa.

Aune Ihalainen aloitti työt vuonna 1956 piiridiakonissana Jyväskylässä. Vuoden 1961 alusta toimesta erotettiin erillinen Jyväskylän seurakunnan aistiviallisten diakonissan virka, johon hänet nimitettiin. Siihen saakka Aune Ihalainen oli työskennellyt pääasiassa sokeiden parissa, ja epäröi viran vastaanottamista, koska ei osannut kunnolla viittomakieltä. Kirkkoherran lähetti hänet Helsinkiin kuurojen diakonisassa **Eeva Paunun** luokse oppimaan lisää. Viittomakieltä viisaampana Aune Ihalainen otti nopeasti kontaktia viittomakielisiin, joilla olikin sitten valtavan paljon asiaa.

- Kuurot myös opettivat minulle viit-

Diakonissa Aune Ihalaisen (Kulmalan) elämäkerta kertoo hänen taustastaan ja kokemuksistaan kuurojen ja sokeain työn pioneerina Jyväskylän seudulla 1950-luvulta vuoteen 1982 saakka. ISBN 978-952-93-6804-4. 455 sivua, 114 kuvasivua. Omakustanne, Helsinki 2016. Hinta 25 € + posti- ja toimituskulut. Tilaukset ja lisätietoja: raili.ojala@kolumbus.fi. Puhelin/tekstiviesti: 0407170033. Postiosoite: Hanhikinkuja 1–3 as 9, 04410 Järvenpää.

tomakieltä lisää, itsekin kysyin aina, että miten viitotaan. Hirveän paljon ihan tavallisia arjen asioita kulki kauttani: ajanvaraukset lääkärille, lainat pankista, rakennustöiden selvittelyt. Harmitti, että kuurot olivat niin riippuvaisia yhdestä työntekijästä. Tulkkeja ei vielä ollut.

Vuonna 1976 alkoi viittomakielen tulkkikoulutuksen suunnittelu, jossa Aune Ihalainen oli mukana. Ensimmäisenä tulkkikoulutuksesta valmistuivat kuurojen vanhempien viittomakieliset lapset, jotka jo oli-

vat toimineet tulkkeina erilaissa tilanteissa.

- **Liisa Kauppisen** kanssa allekirjoitimme ensimmäiset todistukset.

Jyväskylän kaupunkiseurakunta järjestää huhtikuun viimeisenä viikonloppuna kutsuvieraille Aune Ihalaisen 90-vuotissyntymäpäiväjuhlan. Syntymäpäivää ovat juhlistamassa myös elämäkertakirjailija Raili Ojala-Signell sekä päivänsankarin kummipoika, kansanedustaja **Timo Harakka**. ♦

Uusi, rikkaampi äänimaailma

Teksti: Jaakko Evonen

Kevät on herättänyt luonnon eloon pitkän talven jälkeen. Minun kevääseeni on kuulunut uuteen sisäkorvaistutukseen eli implanttiin totuttelemisen. Tätä kirjoittaessani olen käyttänyt implanttia reilun kuukauden ajan.

Kevään etenemistä seurattessani olen huomannut, kuinka paljon implantti on laajentanut äänimaailmaani. Metsässä kävellessäni kuulen nyt lintujen laulun, puron solinan ja veden liplatuksen aiempaa selkeämmin. Kaikkiaan luonto on elävämpi ja äänissä on enemmän sävyjä. Mielenkiinnolla odotan, kuulenko heinäsiirran sirityksen kesällä.

Ehkä merkittävin implantin tuoma hyöty on siinä, että oloni on ener-

gisempi päivän päätteeksi. Tämä johtuu muun muassa siitä, että sosiaalisissa tilanteissa voin keskittyä itse keskusteluun aiempaa paremmin. Puheenerottelu etenkin vaikeissa kuunteluympäristöissä on helpompaa. Implantin aktivointia seuranneisiin päiviin verrattuna ihmisten puhe on muuttunut entistä luonnollisemmaksi. Kuulokojeisiin nähden ero ihmisäänen luonnollisuudessa on pienentynyt, enkä kiinnitä siihen enää käytännössä juurikaan huomiota. Jännä seikka on se, että joidenkin ihmisten puhe kuulosti heti alussa samalta kuin kojeilla, kun taas toisten kohdalla tottuminen vei pitemmän aikaa. Lieköhän selityksenä se kuuluisa ”valikoiva” kuulo?

Olen viime aikoina käynyt uteliaisuuttani läpi vanhoja äänimateri-

Minun implanttini. Osa 3.

Jaakko Evonen on kertonut kevään Tuntosarven numeroissa tunnelmistaan ennen ja jälkeen implanttileikkauksen, aktivoinnista sekä nyt siitä, miltä heräävän kevään äänet kuulostavat uuden implantin kanssa. Tämä on sarjan kolmas ja viimeinen osa, ainakin tällä erää.

aaleja, alkaen musiikkikappaleista ja eri elokuvien näyttelijöiden puheesta aina kilpa-autojen ja moottoripyörien ääniin. Musiikkiin on tullut jonkin verran lisää fiilistä ja meininkiä verrattuna ensimmäisiin implantin käyttöpäiviin. Matalimmat äänet toistuvat kuulokojeella tosin edelleen paremmin, mutta kokonaisuutta ajatellen se ei niin haittaa. Monien kilpa-autojen ja moottoripyörien äänet ovat sangen lähellä sellaista kuin muistan kuulomuisista. Näyttelijöiden, etenkin vieras-kielisten, puhe on nyt selkeämpää. Kaiken kaikkiaan implantin äänimaailma tuntuu mukavalta.

Tähän matkaan on kuulunut kiehto-vaisten ja opettavaisten hetkien lisäksi myös hankalia tilanteita. Joskus peilaan omaa taivaltani vertauskuvallisesti Formula 1 -sarjaan, jonka maailmanmestaruuden voittaminen vaatii kuljettajalta kovaa työtä, kärsivällisyyttä ja useita palaverereja insinöörien kanssa, jotta au-

tosta saadaan kaikki irti. Tämä pätee myös implantin kanssa. Koska prosessi on edelleen vasta alussa, täytyy työtä implantin säätöjen parantamiseksi vieläkin jatkaa, mahdollisesti hamaan tulevaisuuteen asti. Säätäjälle on osattava kertoa, miltä äänimaailma nyt kuulostaa. Vielä aivan näinä päivinä eteeni on tullut joitakin uusia ääniä, joiden opettelu on ollut paikoin haastavaa. Äänten suunnan paikallistaminen ja hälyisten tilanteiden ottaminen kunnolla haltuun on vaatinut ja vaatii vieläkin lisää harjoitusta, vaikka alku on mennyt hyvin. Olen saanut tässä onneksi tukea ystäviltä ja läheisiltä. Totuttautumista on ollut myös akkujen ja paristojen lyhyenpään käyttöaikaan, koska implantti vie enemmän virtaa kuin kuulokojeet.

Olen nyt tyytyväinen lähdettyäni kuuloimplanttien maailmaan. Uskon, että edessä on vielä uusia mielenkiintoisia äänielämyksiä. ◆

Seppo Jurvasen poismeno yllätti

Kuva: Kalle Kiviniemi / Suomen Kuurosokeat ry

Seppo Jurvanen Suomen Kuurosokeat ry:n 40-vuotisjuhlaseminaarissa marraskuussa 2011.

Teksti: Ari Suutarla, vanha pappi

Puolitoista vuotta sitten syyskesällä elämä säikäytti. Suomen Kuurosokeiden puheenjohtaja **Seppo Jurvanen** oli työkokouksessa Unkarissa. Tuli viesti, että infarkti on iskenyt.

Mies saatiin kotiin ja elämä jatkui. Muutama kerta keskusteltiin sairauden vakavuudesta ja kuolemasta, miten nyt ihmisen ja papin kanssa keskustellaan. Seppo oli hyvin selvillä tukoksen uusimisen riskeistä. Toimikautta järjestön puheenjohtajana oli vielä vuoden 2015 loppuun, ja sen Seppo toivoi voivansa hoitaa.

Papan lapset

Viime vuosina Sepon postit päättyivät usein mukavaan toteamukseen,

mitä ”papan” lapsenlapsi, **Siiri, Aaro** tai uusimpana **Lyyli** on tehnyt. On tärkeitä ja vielä tärkeämpiä asioita. Lähellä oli oma perhepiiri, nyt kärjessä kolme lastenlasta. Omaa jälkikasvua Sepolla on myös kolme.

Erja Jurvanen kertoo, miten avioliitto solmittiin 1974. Liittonsa Erja ja Seppo kävivät vielä siunauttamassa 2014 yhteisen tien jatkuttua neljä vuosikymmentä. Koti heillä on ollut Helsingissä, Kotkassa ja Lappeenrannassa. Sepon viimeinen leposija on synnyinsijoilla Savitaipaleella.

Tuhat blues-levyä

Elämä kulki terveyden ja sairauden vaakalaudalla. Kun sanoma Sepon kuolemasta saapui, kaikki ikään kuin seisahtui. Tuli lamaantunut olo. Aurinko lämmitti ja kevättalven lin-

nut pitivät meteliä. Vaikka kuolema oli osattu ottaa lukuun, se yllätti.

Perhe on ihmetellyt, mitä tehdä Sepon yli tuhannella CD-levyllä. Tosin niistä ei miehelle huonon kuulemisen takia enää viime vuosina ollut paljon iloa. Levyillä on blues-musiikkia. Rouva Erjan mukaan niitä annetaan muistoksi omaisille ja ystäville.

Vahva järjestöaktiivi

Muistan tavanneeni Sepon ensi kerran Tampereen asemalla. Hän oli palaamassa silloisen Retinitisyhdistyksen kokouksesta Lappeenrantaan ja minä matkalla Helsinkiin. Junassa ennen Riihimäkeä pantiin kuntoon Näkövammaisten Keskusliiton asiat! Alkoi tutustuminen terävään järjestöihmiseen. Elämä sitten tällä vuosituhanella heitti meidät molemmat kuurosokeiden osastolle.

Seppo tykkäsi vallasta ilmaisun myönteisessä merkityksessä. Hän oli puheenjohtajana retiniitikoissa ja sitten pitkästi meillä Suomen Kuurosokeat ry:ssä. Hänen tapansa toimia oli ottaa henkilökohtaisesti vastuu asioista ja tekemistään ratkaisuksista. Tärkeintä ei ollut asema, vaan asioiden sujuminen nimen omaan vammaisen ihmisen kannalta. Seppo jos kuka piti loppuun asti kuurosokeiden puolta. Aina se ei

ollut ihan mutkatonta voimakkaasti työntekijävaltaisessa kuurosokeiden järjestössä. Myönteisesti Seppo kuitenkin muistutti, että itsepä olemme valinneet työntekijämme!

Vastuu oli valtaa tärkeämpi. Oltuaan viime syksynä enää asettumatta ehdolle jatkamaan Suomen Kuurosokeiden puheenjohtajana Seppo ilmoitti olevansa käytettävissä hallituksen työskentelyyn. Yhdistyksen strategiset uudistukset olivat käynnissä, ja hänellä oli meitä muita laajempi tietämys asioista.

Kansainvälisillä kentillä

Sepon kuoleman jälkeen Suomen Kuurosokeat on eri puolilta saanut ottaa vastaan osanoton ilmaisuja. Seppo oli hyvin tunnettu ”miehemme maailmalla”. Hänen kansainvälinen osallistumisensa ei ollut vain joutavaa konferenssimatkailua, vaan vakavaa työskentelyä kuurosokeiden asialla. Hän piti johtotähtenä Yhdistyneiden Kansakuntien vammaissopimuksen periaatetta:
- Ei mitään meistä ilman meitä.

Usein sama tuli myönteisenä:

- Kaikki meistä vain meidän kanssamme.

Sepon toimikausi Euroopan kuurosokeiden liiton varapuheenjohtajana

jäi kesken. Hän oli yksi liiton perustajista. Samoin hän oli puuhaamassa Kuurosokeiden maailmanliittoa ja toimi muun muassa sen presidentin, **Lex Grandian** rinnalla liiton yleiskokouksessa ja Helen Keller-maailmankongressissa Tampereella 2005. Tiivis yhteys on Grandian kuoltua jatkunut Norjan **Geir Jensenin** kanssa. Erityisesti kehitysmaissa kuurosokeat ovat katsoneet Suomea ja Seppo Jurvasta tarkasti ja kunnioituksella, koska meillä asiat ovat maailman huippua.

Syyskokouksen äänet eivät enää riittäneet hallitukseen. Kuitenkin Seppo oli työryhmän puheenjohtajana suunnittelemassa kuurosokeiden Euroopan liiton kokousta Tampereelle kesäkuulle 2017. Työ jäi kesken, mutta sitä jatkaa uuden sukupolven avainhenkilö Sanna Paasonen. Sannalla on hyvää kansainvälistä kosketuspintaa ja näkemystä kuurosokeustyöstä.

Yhteisellä asialla

Seppo on nyt poissa. Lähes kolme vuosikymmentä oli aina silloin tällöin tehty yhdessä jotakin, alkuvuosina näkövammaisten järjestöissä, tällä vuosituhanalla kuurosokeiden areenoilla, milloin kotimaassa, milloin kokouksissa maailmalla.

Muistot palauttavat mieleen tilanteita, joissa otettiin kiivaastikin yhteen

yhteistä linjaa haettaessa. Väliin asioista oltiin eri mieltä. Kuitenkin oli tuntu ja sisäinen vakuus siitä, että asiat olivat riidelleet, eivät miehet.

Pyrkimys totuudellisuuteen ja oikeudenmukaisuuteen olivat Sepon tinkimättömiä johtotähtiä. Viimeiseen asti hän piti kuurosokeiden ihmisten puolia sekä yksilötasolla että vammaisten henkilöiden ryhmänä. Seppo asettui pienenkin kuurosokean ihmisen rinnalle eikä ainoastaan mennyt herrojen pöytiin. Hän näki, että näkevät ja kuulevat kansalaiset pärjäävät aina ja osaavat pitää puolensa.

Iltateen ääressä

Seppo oli kotonaan laittamassa teetä, kun tuupertui keittiön lattialle. Lopulliseksi kuolinsyyksi paljastui sydänpysähdys. Rouva Erja näkee myönteisenä, että kaikki kävi nopeasti.

Omat ajatukset ovat vielä hajalla. Miehellä 63 ikävuotta eivät ole paljon. Tuntuu, että moni asia jäi kesken ja Seppoa olisi kovastikin tarvittu. Joka tapauksessa yksi aikakausi Suomen kuurosokeiden ja meidän yhdistyksemme elämässä on päättynyt. Meitä on monta, jotka muistamme Seppoa ja hänen elämäntyötään. Kohdaltani totean, että yksi ystävä ei ole kadonnut, on vain mennyt edeltä. ♦

Ylös, ulos ja lenkille!

Teksti: Paula Valminen

Nyt nuo tutut sanat pätevät kohdallani paremmin kuin vielä vuosi sitten.

Olen toki aina tykännyt liikkua ja etenkin kävellä, mutta näön ja kuulon heiketessä turvauduin yhä lisääntyvässä määrin opastusteessa kulkemiseen, jopa tutussa ympäristössä. Leikillisesti sanoen olin muuttumassa hyvää vauhtia kerrostalohöperöksi, sillä jo roskapussien vienti vaati lähes ylivoimaista henkistä ponnistelua.

Kelan järjestämä yksilöllinen kuntoutus tuli hyvään tarpeeseen, ja oli helppo asettaa tavoitteeksi rohkaistuminen itsenäiseen liikkumiseen valkoista keppiä käyttäen. Taisin ylittää ja yllättää itseni jo ensimmäisellä kurssiviikolla, kun kuntoutumiskeskus Apilan vieraassa ympäristössä opin kulkureitin kak-

koskerroksen huoneesta pitkien käytävien läpi ala-aulaan ja Karpalo-nimiseen kokoushuoneeseen.

Heti ensimmäisellä kurssiviikolla otin myös yhteyttä sairaanhoitopiirini kuurosokeiden kuntoutusohjaajaan ja kerroin tarpeestani oppia tuttuja liikkumisreittejä omassa asuinympäristössäni. Näin sain viisitoista tuntia liikkumistaidon ohjausta kotinurkilla. Ne tunnit on nyt käytetty ja voin iloisena kertoa, että uskallan lähteä kävelemään tuon kylmän, mutta niin tarpeellisen kaverin eli valkoisen kepin kanssa jopa Kirjurinluotoa kiertävää lenkipolkua.

Ja kevätauringon lämmössä muistelen ainutkertaista talven hiihtoretkettä, kun työntekijän perässä sujutelin Vesijärven jäällä Kangasalan maisemissa. Niin vain hiihtokin onnistui yli kymmenen vuoden tauon jälkeen. ◆

SYRY:n apurahat 2016

Sokeain Ystävät ry:n vuoden 2016 silmälääketieteen apuraha osallistui yhteensä yhdeksän tutkijaa ympäri Suomea. Apurahoja oli jaossa tänäkin vuonna yhteensä 30 000 euroa.

Apurahan sai tänä vuonna kaksi ikärappeuman tutkijaa, **Ali Koskela** ja **Eveliina Korhonen** Itä-Suomen yliopistosta Kuopiosta sekä yksi ikärappeuman ja patologian tutkija **Maria Vähätupa** Tampereen yliopistosta. Kun väestö vanhenee, ikärappeuma uhkaa yhä edelleen useamman näköä. Silmänpohjan ikärappeuma on Suomen yleisin näkövammaisuuden aiheuttaja. Suomessa ikärappeumaa sairastaa yli 100 000 ihmistä.

Syry toteaa tiedotteessaan, että tänä vuonna muun muassa glaukoomatutkimukset puuttuivat kokonaan. Osin sen selittää ikärappeumapotilaiden räjähdysmäinen lisäys ikääntymisen myötä, joten tämän vuoksi tutkimuksetkin keskittyvät niihin. Ensi vuoden hakua huomioiden pyydetäänkin, että apurahahakemuksia lähettäisivät myös esimerkiksi glaukoomatutkimusta tekevät, ja erityisesti nuoret tutkijat.

Lähde: Syry:n Tiedote 03/2016 ◆

Rahastot

Avustusten haku Suomen Kuurosokeat ry:n rahastoista 2016.

Avustuksia myönnetään kuurosokeille. Vuoden 2016 ensimmäinen haku päättyy 31.5.2016. Eriyisen painavasta syystä avustuksia voidaan myöntää äkilliseen tarpeeseen myös normaalien hakuaikojen ulkopuolella. Kansainväliseen toimintaan ja urheilijoille myönnettäviin avustuksiin on jatkuva haku.

1. Virkistystoimintaan myönnettävät avustukset

Avustuksia myönnetään kuurosokeiden elämänilon sekä elämänlaadun lisäämiseksi ja parantamiseksi. Esimerkiksi vapaa-ajantoimintaan, kotimaassa tai ulkomailla tapahtuvaa matkaa tai hankintoja varten. Avustuksen myöntämisessä huomioidaan sosiaaliset ja taloudelliset seikat.

2. Tolvasen yleistestamentista myönnettävät avustukset

Avustuksia myönnettäessä otetaan erityisesti huomioon lapset ja nuoret. Avustuksen myöntämisessä huomioidaan sosiaaliset ja taloudelliset seikat. Avustuskohteita voivat olla esim. kodinkoneet, laitteet ja niiden korjaus, tilapäinen rahantarve sairauden, työn puutteen tai muun syyn takia.

Avustusta ei pääsääntöisesti myön-

netä yhteiskunnan rahoituksen piiriin kuuluviin käyttötarkoituksiin, kuten apuvälineet. Jos hakija kuitenkin pysyy osoittamaan, ettei saa yhteiskunnalta avustusta ko. käyttötarkoitukseen, niin avustus voidaan myöntää.

3. Kansainväliseen toimintaan ja tulkki/avustajakuluihin myönnettävät avustukset

Avustusta voidaan myöntää kuurosokeiden kansainvälisiin tapahtumiin sekä konferensseihin osallistumiseen ja opiskeluun ulkomailla. Tähän tarkoitukseen myönnetään avustusta enintään 350 euroa/henkilö/vuosi.

Avustusta voi hakea myös tulkki/avustajakuluihin ulkomailla ja kotimaassa tilanteessa, jossa Kela tai kunta on antanut kielteisen päätöksen. Avustusta myönnetään enintään 1000 euroa/henkilö/vuosi. Edellytyksenä myöntämiselle on valituksen tekeminen ja avustuksen palauttaminen, jos valitus tuottaa myönteisen päätöksen.

4. SM- ja kansainvälisiin kisoihin osallistuvien urheilijoiden tuki

Yhdistys tukee testamenttivaroista SM- ja kansainvälisiin kisoihin osallistuvien urheilijoiden kohtuullisia kustannuksia. Päätös ei koske oman yhdistyksen järjestämiä kisoja.

Sähköiset hakemukset laitetaan osoitteeseen: rahastohakemukset@kuurosokeat.fi ja **kirjalliset hakemukset** osoitteella Suomen Kuuro-

sokeat ry/Rahastohakemukset, PL 40, 00030 IIRIS. Tarvittaessa voit kysyä lisätietoja aluejohtaja Ritva Rouviselta tai toiminnanjohtaja Kai Leinoselta. He tekevät myös avustuspäätökset.

Hakemuksesta pitää käydä ilmi hakijan nimi, avustuksen käyttötarkoitus, perustelut, kokonaiskustannukset, anottava rahamäärä sekä päiväys ja allekirjoitus (ei tarvita sähköpostihakemuksessa).

Henkilö, joka hakee avustusta ensimmäistä kertaa, on avustuksia myönnettäessä etusijalla. Pääsääntöisesti rahastoavustuksia ei myönnetä samalle henkilölle peräkkäisinä vuosina.

Avustuspäätöksiin liitetään ohjeet myönnetyn avustuksen maksamisesta. Jos anoja ei jostain syystä voi käyttää avustusta päätöksessä kerrottuna aikana tai ei jostain syystä enää tarvitse myönnettyä avustusta, niin avustuspäätös raukeaa. ♦

Palvelutarvekartoitus

Viime vuoden marraskuun Tuntosarven pääkirjoituksessa kerroin teille Suomen Kuurosokeat ry:n strategiaan kirjatusta tavoitteesta kerätä tietoa kuurosokeiden tarpeista tällä hetkellä ja viiden vuoden päästä. Varsinkin nyt, kun rahoituksemme vähenee ja resurssit pienenevät, on

yhdistykselle tärkeää tuottaa niitä palveluita, jotka ovat tärkeimpiä asiakkaidemme kannalta.

Tiedonkeruu toteutetaan kyselylomakkeella, johon toivomme mahdollisimman monen vastaavan. Kyselylomakkeella kysytään teidän ajatuksianne järjestöpalveluista, aluesihteeripalveluista ja kotikuntatyöstä nimellä aluetyö, it-palveluista ja kuntoutuksesta. Kyselylomakkeeseen voi vastata sähköisesti tai paperiversiona. Lomakkeessa on valmiita vastausvaihtoehtoja, joista valitsette mielestänne sopivimman vaihtoehdon. Lomakkeessa on myös vapaita kenttiä, jonne voitte kirjoittaa ajatuksianne omin sanoin. Ne kysymykset, jotka eivät kosketa teitä, voitte ohittaa. Viittomakieliset voivat halutessaan tilata tulkin kyselyyn vastaamista varten. Kyselylomakkeesta voi keskustella myös kerhossa tai viriketoiminnassa ja vaikka täyttää se siellä. Aluesihteerit ovat käytettävissä kyselyyn vastaamisessa. Olisi hyvä, jos mahdollisimman moni voisi täyttää lomakkeen sähköisesti. Se helpottaisi vastausten kokoamista.

Toivomme teidän vastaavan kyselyyn syyskuun loppuun mennessä. Tulokset on tarkoitus koota valmiiksi tämän vuoden aikana. Niistä tiedotetaan koosteen valmistuttua. Lisätietoja saat aluesihteeriltä tai aluejohtajalta.

Suora linkki kyselylomakkeeseen

löytyy yhdistyksen www-sivuilta. Linkin voit kirjoittaa myös osoiteriville: <http://goo.gl/forms/F8mZO0XGvB>

Paperisia lomakkeita saat aluesihteeriltä, aluetyöntekijöiltä ja keskustuimistosta, Kuurosokeiden Toimintakeskuksesta tai Kuntoutumiskeskuksesta.

Tiedotti Ritva Rouvinen, aluejohtaja

Koskettavin veistos

Taidepiireille, kerhoille, taiteen harrastajille tiedoksi. Koskettavin veistos -näyttely ja kilpailu järjestetään Suomen Kuurosokeat ry:n 45-vuotisjuhlavuoden kunniaksi jälleen vuonna 2016. Ajankohta on lokamarraskuu, tarkempi aika ja paikka selviävät viimeistään loppukesästä. Entiseen tapaan näyttelyyn pyydetään veistoksia ammattikuvanveistäjiltä, jotka ovat Suomen Kuvanveistäjäliiton jäseniä. Veistoksia pitää saada koskettaa ja tunnustella tuntoaistin avulla. Ammattikuvanveistäjien rinnalla esitellään jälleen kuurosokeiden tuottamaa taidetta. Kesä-heinäkuun lehteen tulee tarkemmat ohjeet milloin ja miten töitä voi tarjota näyttelyyn.

Tiedotti Tuija Wetterstrand, tiedottaja. ◆

◆ Aluesihteerit

Oulun aluesihteerin huone on nyt Isokadun talon neljännessä kerroksessa. Uusi osoite Isokatu 47, 4. krs, 90100, Oulu. ■

◆ Kerhot

Lahden kerho

Lahden kuurosokeiden kerho kokoontuu ma 2.5. klo 10 - 13 Päijät-Hämeen Näkövammaisten tiloissa. Os. Puistokatu 9, Lahti. Aiheena ajankohtaista vammaisrintamalla. Mukana aluesihteerit Marjatta Puromäki Tampereelta. Tervetuloa! ■

Kaakonkulman kerho

Vietämme liikuntapäivää yhdessä näkövammaisten kanssa ke 25.5. klo 10 – 15 Korian Pioneeripuistossa. Mahdollisuus ruokailuun Pioneerin Ravintolassa (15 e). Ilmoittautumiset aluesihteerit Pirjo Tyrmille (040 505 4686, pirjo.tyrmi@kuurosokeat.fi) 12.5. mennessä. Ilmoita myös tuleeko kanssasi tulkkia/avustajaa, ruokailuteko ja mahdolliset erityisruokavaliot. Tervetuloa. ■

Turun seudun kuulonäkövammaiset

◆ Ruissalon kylpylä ti 26.4. klo 11.30 - 15.30. Os. Ruissalon Puistotie 640, Turku. Tavataan kylpylän etuovella.

Ohjelmassa ohjattua vesijumppaa. Myös voi käydä kävelyllä tai kuntosalilla. Tarjolla suolaista tai makeaa kahvileipää ja kahvia/teetä kylpylän kahviossa. Omavastuu päivästä 5 e. Maksu paikan päällä nuoris- ja järjestöohjaaja Sanna Nuutiselle (mukana tapahtumassa). Varaa tarvittaessa tulkkia/avustajaa.

◆ Tapaaminen ti 24.5. klo 12 - 15 Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry:n tiloissa. Os. Läntinen Pitkäkatu 37, Turku. Vieraana Viittomakielialan Osuuskunta VIA:n tulkkia, jotka kertovat työstään ja tulkkiauspalvelusta. He tarjoavat myös pullakahvit. Mahdollisesti mukana myös Helsingin aluesihteerit Heli Lappalainen.

Kesäkuun toiminnasta tiedotetaan Tuntosarvessa nro 5, joka ilmestyy toukokuun lopulla viikolla 21.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai 040 7749 207. ■

Satakunnan kuurosokeiden kerho

Laitilan matkan peruuntumisen vuoksi kerho pidetään ke 11.5. klo 12 - 15 Satakunnan Näkövammaisten toimitaloissa. Os. Otavankatu 4 C 49, Pori.

Kerholainen Mauri Majander kertoo opaskoiran työstä ja opaskoiran hyvinvoinnista. Lisäksi Ylen Satakunnan maakuntaradiosta tulee toimittaja tekemään juttua kerhosta.

Lisätiedot: puh. 0400 532 413 tai s-posti saini.lepisto@gmail.com. Satakunnan kuurosokeiden kerho toivoo uusia kuurosokeita ja kuulonäkövammaisia mukaan kerhotoimintaan! Terveisin Saini. ■

Oulun kerho

- ♦ To 12.5. klo 17 - 19.30. Vieraina yhdistyksen puheenjohtaja Tuula Hartikainen.
 - ♦ La 28.5. klo 12 - 14.30. Tutustumista uuteen Valkea-kauppakeskukseen Oulussa. Tapaaminen Anttilan pääoven edessä klo 12.
 - ♦ Tulossa: Rokuan virkistyspäivä 9.6. Lisätietoa seuraavassa Tuntosarvessa.
- Tervetuloa! Tilatkaa tulkki/opas! Kerhon vetäjä Leila.

Kuopion kerho

Kuopion kuurosokeiden kerho on Pohjois-Savon opistolla to 12.5. klo 11.30 - 15.30. Kokoonnumme koulun aulaan, josta lähdemme yhdessä syömään. Opisto tarjoaa kahvit ilta-päivällä.

Ohjaajaopiskelijat toteuttavat ohjelman ja toimivat oppaina. Tilaa tarvittaessa tulkki. Sisko-ope on myös mukana kerhossa. Tervetuloa! ■

Tampereen kerho

Tampereen kuurosokeiden kerho jär-

jestää 30-vuotissyntymäpäiväjuhlatti 28.6. Luomajärven hevoskievarilla Ikaalisissa. Lähtö Kuurosokeiden Toimintakeskuksen edestä tilausbussilla klo 9. Os. Insinöörinkatu 10, Tampere.

Paikan päällä mahdollisuus tutustua tilan eläimiin. Lisäksi talutusratsastusta tai kärryajelua hevoskärryissä (aikuiset 15 e ja 2-12-v. 8 e). Myös kotiruokalounas, täytekakkukahvit, kahvi/tee/mehu sekä juhlapuheita ja keskustelua. Saapuminen tilausbussilla Tampereelle noin klo 17.15. Bussissa on myös pyörätuolipaikkoja.

Hinta: kuurosokeiden menopaluumatka, ruoka ja kakkukahvit 40 e. Lapset 2-12 v. 22,50 e. Tulkkien hinta: menopaluumatka tilausbussilla 27,20 e. Tilaa bussissa on rajoitetusti.

Sitovat ilmoittautumiset to 19.5. mennessä: Maija Kanerva puh. 044 210 7877, maija.kanerva@pp.inet.fi tai aluesihteerit Marjatta Puromäki, puh.0400 807996, marjatta.puromaki@kuurosokeat.fi. Kerro mahdollinen ruokavalio, osallistuminen yhteiskuljetukseen sekä haluatko kokeilla omakustanteisesti talutusratsastusta tai kärryajelua. Keskustoimisto lähettää ilmoittautuneille laskun.

Tervetuloa! Terveisin Sami Haapainen, kerhon vetäjä. ■

Helsingin kerho

Helsingin kuurosokeiden kerhon ke-

säkauden avajaiset pidetään ke 4.5. klo 16.30 - 21 Vuosaaren Rastilan leirintäalueella (sauna 1). Os. Karavaanikatu 4, Helsinki.

Tavataan päärakennuksella. Ohjelmaassa pihapelejä, saunomista ja grillaamista. Myös voi oleskella, käydä kävelyllä ja rupertella muiden kanssa. Kokoustilaan mahtuu 20 henkeä. Ilta päättyy n. klo 21.

Tarjolla saunamakkaroita, salaattia, kahvia, teetä ja mehua. Hinta 5 e, jos ei ole maksanut jäsenmaksua. Saunamaksu 2,50 e. Omia eväitä saa ottaa mukaan.

Paikalla ei ole yleistulkkeja, joten tilaa oma tulkki/avustaja mukaan. Tilan vuoksi kannattaa miettiä riittäisikö yksi tulkki. Varaudu huonoonkin säähän.

Ilmoittautuminen 29.4.2016 mennessä kerhonvetäjälle: rantatalo.irja@gmail.com. Tervetuloa! Irja Rantatalo. ■

◆ Viriketoiminta

Helsingin viriketoiminta

Kommunikaatiopiiri

Ke 11.5. klo 13 - 16 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n keskustoimisto, Frans Leijonin kokoushuone, 4. krs. Aiheena ääni-, koho- ja kehokartat ja niiden käyttö arjessa. Keskustellaan karttojen saatavuudesta ja käytettävyydestä. Kouluttajina näkövam-

maistaitojen ohjaaja-opiskelija Stina Ojala ja kommunikaatiopäällikkö Riitta Lahtinen. Paikalla kaksi yleistulkkia. Kahvitarjoilu (1 e). Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 4.5.

Kuntopiiri

To 12.5. ja 19.5. klo 13 -16 liris, 2. krs. Vetäjänä Jaana Marttila tai Sanna Kirjonen. Kuntosalissa kuntoharjoittelua, uima-allasosastolla vesijumpaa, uintia ja saunomista. Paikalla kaksi yleistulkkia. Kuntosalille oma pieni pyyhe ja uima-allasosastolle iso pyyhe mukaan. Kuntopiiriä ei ole helatorstaina 5.5. Kevään viimeinen kuntopiiri on to 19.5. Kuntopiiri jatkuu syksyllä to 8.9. alkaen.

Pistekirjoituspiiri

Ti 17.5. klo 9 - 12 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n keskustoimisto, Frans Leijonin kokoushuone, 4. krs. Pistekirjoitusopiskelua. Vetäjänä Marjo Pylväinen. Paikalla kaksi yleistulkkia. Uudet ja vanhat opiskelijat tervetulleita mukaan. Kahvitarjoilu (1 e). Ilmoittaudu Anitalle viimeistään pe 13.5.

Ulkoilupäivä Oittaalla

To 26.5. klo 13 - 16 Oittaaan Pirttimäen ulkoilualue. Os. Kunnarlantie 110, Espoo. Kokoontuminen Pirttimäen ulkoilumajan luona.

Kävelyä tai sauvakävelyä. Vetäjänä Sanna Kirjonen (040 844 6688). Omat eväät voi ottaa mukaan tai käydä kahviossa (auki klo 10 - 16). Alueella myös taukotupa ja wc:t. Paikalla ei ole yleis-

tulkkia, joten tilaa oma tulkki mukaan. Tulevat ulkoilupäivät: 2.6, 9.6, 16.6, 18.8, 25.8. ja 1.9. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään neljä päivää ennen tapahtumaa.

Aurinkoista kevättä kaikille! Terveisin virikeohjaaja Anita Palo, anita.palo@kuurosokeat.fi, tekstiviestit 040 837 7896. ■

Toimintapäivät, Tampere

- ◆ Elina Heinämäen juhlanäyttely on huhtikuun ajan Myötätuulen ikkunas-
sa Tammelantorin laidalla (Ilmarinkatu 10).
- ◆ Voimaantuvat naiset kokoontuvat 25.4. Keskustelua klo 17 - 19. Ilmoitathan Millalle tulostasi pe 22.4. mennessä, niin pystyn varaamaan kahvia, teetä ja jopa jotain muuta.
- ◆ Kuurosokeiden kerho kokoontuu 26.4. klo 13 - 16 tuttuun tapaan Kuningankaatu 8 A:ssa. Risto Hoikka-
nen kertoo Toimintakeskuksen uudesta rakennuksesta.
- ◆ Ahjolan opintopiirit loppuvat viikolla 16, vain perjantaipaja jatkuu vielä viikolla 17. Uutispiirin korvaavista kokoontumisista sovitaan vielä Mariannen kanssa.

Terveisin Toimintapäivien ohjaaja Milla Lindh. Puh. 040 5884 238, mila.lindh@kuurosokeat.fi. ■

◆ Tapahtumia

Kuurosokeiden shakin SM-kisat

Aika ja paikka: 6.-8.5. Kuurosokeiden Toimintakeskus. Insinöörinkatu 10, Tampere.

Ohjelma:

pe 6.5.

klo 15.30 saapuminen toimintakeskukseen

klo 16.30 päivällinen

klo 17.00 shakkikerhon kokous ja shakin sääntöjen kertaus

klo 18.00 alkaa 1. kierros

klo 22.00 vapaata seurustelua ja iltapala

la 7.5.

klo 8.00 aamupala

klo 8.45 alkaa 2. kierros

klo 12.00 lounas

klo 13.00 alkaa 3. kierros, kahvipulla tarjouspöydällä kokoustilassa

klo 17.00 vapaata seurustelua, omakustanteinen päivällinen Hervannan kauppakeskuksessa, sauna ja iltapala.

su 8.5.

klo 8.00 aamupala

klo 8.45 alkaa 4. kierros

klo 12.00 lounas

klo 13.00 alkaa 5. kierros, kahvipulla tarjouspöydällä kokoustilassa

klo 17.00 tai heti pelin jälkeen palkintojen jako ja matka kotiin

Lisätiedot ja sitova ilmoittautuminen ke 27.4. mennessä: tekstiviestit 045 619 0685, aarnepi88@gmail.com. Kerro

yhteystietosi, ruoka-allergiasi, tulkkien määrä sekä tarvitsetko ruokailua ja majoitusta Toimintakeskuksessa. Omavastuu 50 e (sis. majoituksen ja ruokailut). Matkat kukin maksaa itse. Ota oma shakkilauta mukaan. Yleistulkkausta ei ole, joten tilaa oma tulkki tai avustaja. Tulkit huolehtivat itse ruokailut ja majoittumisen. ■

Tandempyöräilyä Jyväskylän seudulla

Aika ja paikka: 15.-18.6. Hotelli Alba, os. Ahlmaninkatu 4, Jyväskylä

Tule mukaan nostamaan kuntoa ja kokeilemaan tandempyöräilyä tulkin/avustajan tai ystävän kanssa. Teemme Jyväskylän ympäristössä eripituisia päivämatkoja. Osallistuminen vaatii pyöräilyn perusosaamista ja tasapainoa. Majapaikka ja tankkaus hoituvat hotelli Albasta. Omaa tandempyörää et tarvitse, mutta oma pyöräilykypärä pitää olla.

Hinta: 1hh 225 e, jaetussa 2hh 144 e. Sisältää aamiaisen. Lounas ja päivällinen 12,50 e/ateria.

Sitovat ilmoittautumiset 19.5. mennessä sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai tekstiviesti/Whatsapp 040 7749 207. Ilmoita yhteystiedot ja tulkkien määrä. Kerro myös mikäli sinulla on erityisruokavalio tai et halua syödä Albassa vaan jossain muualla. Matkojen omavastuu 30 e. Ylimenevä osa korvataan kuittia vastaan halvimman matkustustavan mukaan.

Tulkit/avustajat varaavat itse omat majoitukset ja ruokailut.

Lisätiedot: Esko Jäntti, puh. 0400 646 436 tai esko.jantti@pp2.inet.fi ■

Pohjoismainen seminaari

Pohjoismainen kuurosokeiden nuori-sovaikuttajien seminaari 14.–16.10. järjestetään Iiris-keskuksessa Helsingissä. Olemme saaneet avustusta, jolla voimme kattaa kahden osallistujan täysihoidon seminaariin. Omavastuuna matkat. Oma tulkki/avustaja tilattava, koska yleistulkkausta ei voida järjestää. Tulkit/avustajat järjestävät oman majoituksen ja ruokailun. Seminaarin puhuttuna kielenä on englanti.

Sitova ilmoittautuminen 5.9. mennessä: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai 040 7749 207 (myös Whatsapp-viestit). ■

Seuraavat ilmoitusten jättöajat

- ◆ Nro 5: Kesäkuun tapahtumia koskevat ilmoitukset 9.5. klo 12 mennessä. Ilmestyy viikolla 21 (viimeistään pe 27.5.)
- ◆ Nro 6-7: Heinä- ja elokuun tapahtumia koskevat ilmoitukset 6.6. klo 12 mennessä. Ilmestyy viikolla 25 (viimeistään to 23.6.) ■

SEPPO OLAVI JURVANEN

* 5.8.1952, Savitaipale
+ 16.3.2016, Lappeenranta

Kuva: Kalle Kiviniemi / Suomen Kuurosokeat ry